

JOAN. CASELII

Ad generosum adolescentem

JACOBUM

Schenck / in Flech-
tingen /

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ.

ACCESSERVNT HUIUS
ITERATÆ EDITIONI LO-
co auctarii, ejusdem Caselii

EIPHNH:

ET V. ILLUST.

JOSEPHI SCALIGERI
JAMBI ALIQUOT GNO-
MICI, NUNQUAM AN-
TEHAC EDITI.

AMBERGÆ.

Typis Schönfeldianis.

ANNO MDCLXVI.

10 CANCASTELL

A General and Complete

LA COB L M

General and Complete

General and Complete

LA COB L M

General and Complete

General and Complete

General and Complete

General and Complete

General and Complete

General and Complete

General and Complete

General and Complete

General and Complete

General and Complete

General and Complete

General and Complete

General and Complete

General and Complete

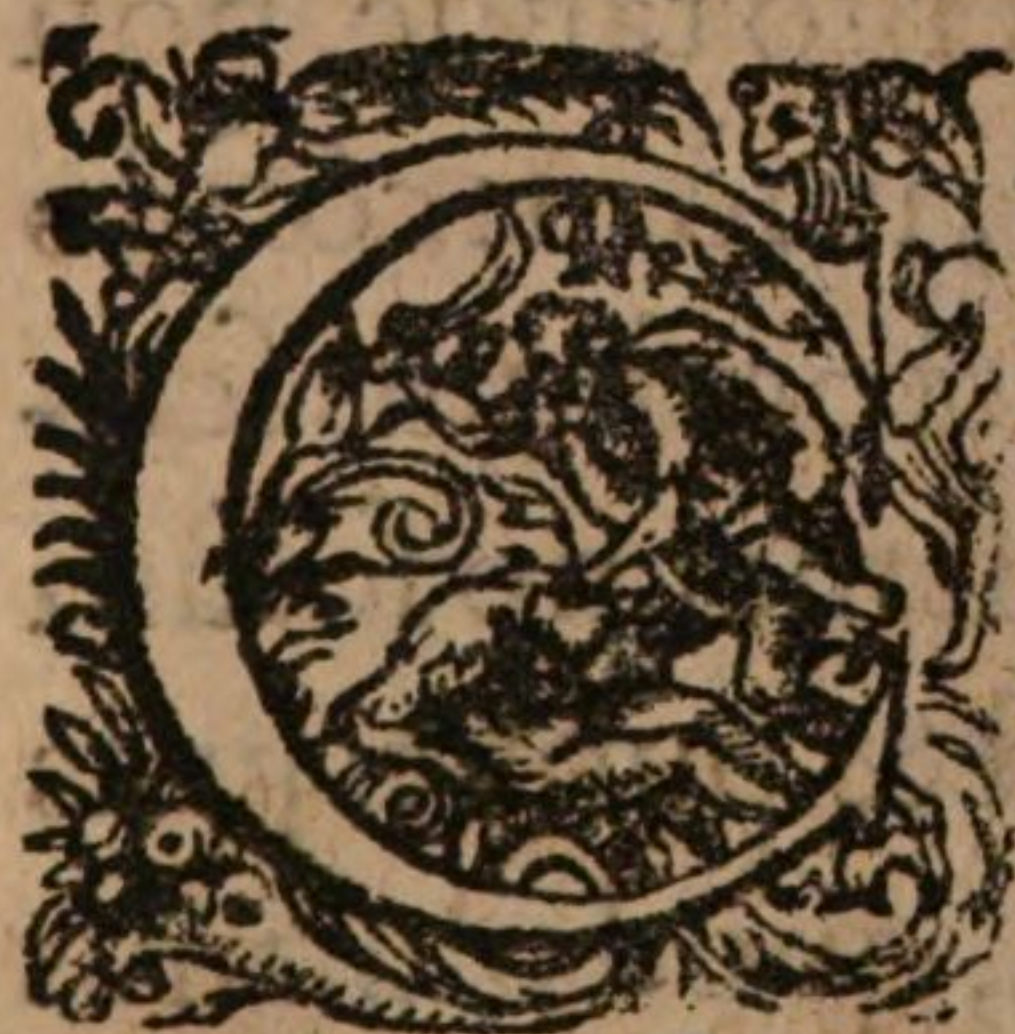
General and Complete

General and Complete

General and Complete

NOB. ADOLESCENTI
JACOB O KOTZ
CONVICT. DILECT.
CUNRADUS RITTERS-
HUSIUS JC. S. D.

U M ante menses
plurculos hinc Ar-
gentinam abirent,
Consobrinus tuus
& ΟΜΩΝΥΜΟΣ
Jacobus Schenck/ejusq; studiorū
moderator fidelis. Ludolphus Fa-
bricius, in Galliam indè porrò co-
gitātes, quò jam eos perrexisse au-
divimus: conveniebat inter nos de
illa Parænesi, quam eruditissimè,
gravissimè, benevolentissimèque
venerandus & optimus Senex ad
A 2 ipsum

ipsum scripsisset, in his regionibus iterum edenda, quò nimirum pluribus legendi copia fieret, ejusque fructus latius diffunderentur. Id negotium, & tunc in digressu mihi dabatur, ut procurarem, & nunc nuper in litteris renovatũ est mandatum. Exsequor ergò tandẽ, non nolente, ut opinor, imò uti cõfido annuente etiam auctore hujus scripti: quando ille id semel nõ solum tui Consobrini, sed & publici juris esse voluit, nobisq; quod plurimis argumentis compertum habemus, ex animo favet ac factum velle solet. Te autem hĩc paucis affari libuit, mi Jacobe, teq; hortari, ut non modò ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΝ, quam ad te quoque pertinere putabis, sicut ad omnes tui ordinis, imò etiam alios pertinet, in studiis, tanquam cyno-
suram

suram nauteꝝ solent, sequare: verum
etiam exemplum laudatiss. Conso-
brini tui pponas tibi ad imitandũ,
vel etiam hunc superare conten-
das. Facerem hoc pro mea erga te
benevolẽtia pluribus, si aut pagel-
læ hujus angustia pateretur, aut ca-
reres tam bono ac fideli studiorum
duce. nam quod Consobrino tuo
Ludolphus Fabricius, hoc tibi est
Joan. Angelius Werdenhagen: de
quorum fide atq; industria meritò
vobis gratulamur; & vos rectissi-
mè facitis, qui ipsis recta monenti-
bus animos dociles ac sequaces ad-
hibetis. Mantissæ vicem adjeci ad
hanc renovatã ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΝ, Jam-
bos aliquot sententiosos summi Vi-
ri Scaligeri, quos mecum aliquan-
do liberaliter communicabat no-
ster amicissimus Helias Putschius,

Ο ΜΑΚΑΡΙΤΗΣ. Ego tibi & aliis
porrò donatum eo, ne apud me so-
lum paucósve alios tam pretiosæ
gemmæ diutius deliteſcant. Sed
plures id genus ſpero nos debitu-
ros harum auctori: quo non invi-
ro iſtas velut in antecellum damus,
atq; ad guſtum, invitâdi cauſa em-
ptoris. Δίναμον. ἢ γὰρ γεῦμα τὴν ὄνῃν καλεῖ, ut
ait Euripideus Silenus. Cetera ipſe
Scaliger. Tu Jacobe Nobiliſſime,
his interim frueri, & Vale feliciter.
Altorfii. Die S. Jacobi Apoſtoli,
Anno M D C V I.

Ad ge-

Ad generosum Adolescentem

JACOBUM Schenck /
in Flechtingen.

S Alue SCHENCKIADUM gentis JACOBI
sacer flos:

Namq; mihi libet hoc potius te nomine pulcro
Affari: quod erit tibi non levi ominis instar.
Divitiis quod enim flores & gente vetusta,
Esto aliis primum: neq; nos ea magna negamus.
O miseri, quibus ex humili prorepere turba
Vix datur! ô iterum miseri, quos dura per ævum,
Quis opus in vita est, urgendo vexat egestas!
Nec minus adspicias per celsa palatia regum,
Ipsos heroum genitos de sanguine claro,
In Tyriis chlamysin nitidos, sceptrisq; superbos.
Quorum oculos retrò fugitans penuria vitat:
Quem tamen illorum quis dixerit esse beatum?
Ni pectus vitiis & labe emundet ab omni:
Et superum in terris condiscat degere vitam,
Ac populos dira contra vim quamlibet Atres,
Iustitiâ tueatur, & omnigenis benefactis.
Usq; adeò non sunt tanti, que vulgus aberrans
Judicio; verâ sine causâ tollit olympo,
Ni teneas bona prima, queant quibus altera nitî.
Hec te diva cohors, horumq; simillima, Delî,
Principio docuere, etiam majora docebunt.
Quocirca procul à populi ratione recedens,

*Nec genus ostentas, nec vitam ponis in auro:
Sed bona fortune nativos vertis in usus,
Vestigans sacra prima, bonorum mentis avarum.
At tibi vix vitam ingresso sic cautio, ne te
Tramite de recto silvarum in devia quidquam
Auferat, ne fieri vestrum plerisque videmus.
Tu quoque ne pereas rerum discrimine tali,
Pervigila, toties tibi decantata revolvens:
Donec tuta ratem felix ad litora vertas.*

*Nam neque me toties eadem perscribere taceat
Tam bona, quae cunctis fuerint servata saluti.*

**IN VENERE ET VINO QUI SUNT, QUI GRAN-
DIA SPIRANT,**

(HABENDUM,

HOS DESPERATO CREDE IN GREGE SEMPER

**IN VENERE ET VINO DUM SUNT, DUM GRAN-
DIA SPIRANT,**

(RE VITAE,

COMPOSITAE NEC ENIM VALEANT SE DEDERE

NEDUM SERVILES ANIMOS ATTOLLERE

COELO:

(TUR, ET ALTOS

NI VENEREM ET VINUM SIMUL EXECREN-

SPIRITUM FLUCTUS FRANGANT MODERA-

MINE MENTIS,

Et quia te novit vitaque animoque modesto

JULIA salma, sagax clara indolis exploratrix,

Deinceps in casto gremio te sponte foveret:

Attamen illustri Philyra non invidet Elmus.

Reddet enim Sophia praeclaris dotibus auctum

Et patria & nobis aliquando flavus Elister.

Id. Febr.

Ἰωάννης Κοσμήλιος.

JACO-

JACOBO Schenck/

S. D.

JOAN. CASELIUS.

UM ex quo tempore hanc vitam academicā colui, quæ ferè est ætas hominis, liberaliter in literis educatorum adolescentum alii ab amicis ad me venirent, alii se ultro referrent in consuetudinem meam: dedi semper operam, ut, quod fidei & humanitatis meæ erat, studia mea, in quibus aliquid valerem, sibi parata, æquè omnes intelligerēt. Omnium autem primum hoc esse judicabam: ut de quibus erudiri monerique aut ipsi vellent, aut ipsis expediret, in iis curam laborémque meum familiarium nemo desideraret. In hoc igitur officio perseverans, ita olim processi: ut quæ coràm attigissem in sermone, de iis quæ viderentur, p̄terea vel consignatione aliqua, vel per epistolā unī atq; alteri exponerem. id ego feci, initiò monitus, & aliquandò rogatus: sed sæpius postea ultro. Cur

A 5

enim

enim iis ulla re deessem, quibus adjumento esse me posse confiderem, & facturum pro facilitate mea recepissem? In hoc instituto retardarunt me aliquot jam annis privatae rerum haud leves, aliae ex aliis: nec ipsae tamen tantum valere, ut id, pluribus utile, quibusdam necessarium, mihi autem honestum consilium penitus abjicerem. Namque etiam meo isto parum felici tempore neque nulla scripsi, & de aliis scribendis, in primis quidem ad te, dum hospes meus es, sepe cogitavi. Vix domum meam veneras, JACOBE, cum ipse indole tua perspecta, sed & alii, viri docti & fide praestantes, amici nostri, tecum de litteris & vitae officiis sermones, ut tempus ferebat, instituimus. Ab hisce sermonibus cum te minimè abhorre animadverterem, agebam me scripturum ad te, quae non absque tua utilitate legeres. Nonnulla enim addisceres, in aliis confirmare: neque hoc improbat ingenii tui formator, qui maximè hoc agebat, & agit item hodie, ut doctior evadas, & melior. Ex hoc promisso non exsolvi me triennio: nunc id ago,

ago, ut ne in abeuntis ære hæreā diutius. Moræ mihi fuit causa, q̃ dixi initio: sed nec accelerato opus erat, cūm quotidiana-
 nis sermonibus quasi debiti illius fœnus penderem. Nunc igitur me audies in epistola: quam leges quidem tu modò, sed teleges etiam diligenter, quoties voles. Nec enim ejus lectionē tibi gravem arbitraberis: utilē esse velim, & futuram spero; jucundam, non dubito. Adspergam enim nonnulla, è quibus generosa indoles voluptatem facilè capiat. Considerabo autem initio tecum res secundas, & adversas tuas: ut ex utriusq; generis comparatione te inter cæteros mortales nō prorsus infelicem, imò sexcentis feliciorē esse intelligas: & ea tibi porrò bona comparare ne dubites, quibus quæ dura & molesta nobis eveniunt, sive declinare, sive æquiore animo ferre valeamus; felicitatem autem, si qua sit, sartam tectam conservemus, nec non præterea bonis rationibus augeamus. Illud enim nos facere naturæ leges jubent: hoc cuiq; nostrū per easdem licet: nec solū singulis expedit, sed etiam saluti
 est

est patriæ, & ex usu pluribus mortalium. Quæ enim bona quisque possidet, iis unusquisq; tum frui potest, tum alios sublevare, ac præcipuè rempublicā adjuvare debet. Prima autem tibi fuit, eaque insignis calamitas; quam tu tamen per tenellam ætatem sensu accipere nō potuisti: quòd parentibus ita subitò, matre infans, patre puer admodum orbatus es. Sed obvenêre tibi plura, quæ in felicitate nō falsò ponimus: quòd ad virtutem, quæ bonorum humanorum familiam ducit, mirificè faciunt. Qui namq; adminicula illa in principio in promptu nō habet; Deum immortalem, quanto labore & sudore, quot annorum spatio illi ad virtutem & virtutis præmia contēdenti opus est? fit tamen etiam sæpenu-mero, ut illam adeptus, hisce nihilomi-nus excidat. Tu autē natus familia vete-ri & pernobili, hereditatem filius unicus habes amplissimam. Genus te ad vir-utem & gloriam haud inanem excitare potest: divitiæ vel proventuum tuorum particula educationi tuæ servit: illæque porrò tibi instrumenta erunt primarum virtu-

virtutum, & cum primis omnium principis, & inter mortales optatissimæ & gratissimæ, beneficentiæ. Ponere autem te velim in maiore felicitate: quod tibi, ingenio ad optima nato, statim rectissime consultum voluerunt agnati, ceterique tutores tui, viri boni & fide præstantes. Præter enim quam, quod te ad summi Numinis reverentiam, & mores nobili puero dignos educabant: litteris quoque imbuendum censuerunt, & si sequeretur, quod sperabant, studiis sapientiæ destinarent. Plus millicies audisti, quid de sapientia & de fortunæ bonis sapientes sentiant, quâque immane intervallum inter ea uno ore determinent: imò ita hodie ipsemet judicas, inferiora esse cætera humana omnia, quâta cunq; sunt; nec auri montium, nec mundi imperiorum contentionem institui posse cum animi bonis: quæ est, una veraque appellatione, Sapientia. Divini istius consilii auctores non minus propter prudentiam, quam propter benevolentiam nemo non prædicet, quos tu omni ita promeritos pietate colis: intelligis nimirum, qui illud omni fide &

tanta

tanta cura agant, non minùs honorandos esse, quàm parentes, vel etiam magis, si fieri possit: quando quod hi natura, quæ aliquam nobis necessitatem imponit, faciunt; id illi bonitate naturæ & consilio præstant. Quod autem neque hodie ulla de re quidquam statuis, nisi ipsis consultis & annuentibus, magnum tuæ erga eos pietatis argumentum est. Iis autem tu, cùm in omnibus aliis facile te probasti, primùm abiens ab infantia, tum in hoc, quod illi ætatu læ difficulter persuadetur, ut elementa litterarum & cupidè & brevi disceres: id simul erat certum ingenii tui præstantiæ signum. Ingenio autem ad sociatur pulcerrimè obedientia. Profectus porrò φιλομάθειας in animo tuo auxit potiùs, quàm peperit. Quem enim neq; naturæ vis agat, neque ejusdem bonitas demulceat, in doctrinæ studio, ut optabili, ita arduo præ aliis, cùm lentè, tum parùm etiam proficiat. Neq; verò non te simul exemplum patris & avi excitabar, qui tibi populari sermone scriptos libros plures reliquerunt, in quorum lectione adsiduos

fuisse, & cum primis historia delectatos,
 ex iis, quæ notanda sibi passim præ cete-
 ris putaverant, etiânum adparet. Nō
 igitur ex iis nullos puer admodum lege-
 bas, antè etiâ quàm latinè intelligeres.
 Usq; adeò refert filios & nosse & intelli-
 gere, quid boni parentes gesserint. Ut
 enim patres sui esse similes filios plæ-
 rumque volunt, & ad se respicere, & se
 imitari jubent: ita ut plurimum ni-
 hil malint, quàm esse patrum similes ipsi
 filii. Fit hoc non solum in doctrinæ &
 militiæ studiis, quæ prima meritò habē-
 tur, quòd maximè ad conservādam ho-
 minum societatem necessaria sunt: sed
 in artibus etiam, quas inferiores colunt,
 & in opificiis, quibus occupatur vulgus.
 Rarò namq; adscendūt altiùs: rectè ma-
 nēt in primis, quorū patres prima illa vel
 seriò tractarunt, vel in precio habuerūt:
 cum dedecore ab iis ad inferiora & vilio-
 ra prolabuntur. Tibi verò hoc litterariæ
 disciplinæ primū tirocinium multis mo-
 dis profuisse judico. Historias enim di-
 didisti alias atq; alias. idq; eâ etate, quā
 quæ videmus, quæ audimus, quæ legim⁹,
 quæ

quę agimus, nullo unquam nobis tem-
 pore excidunt: memoriā tenes preſtan-
 tium militię ducum non ſolū facta, ſed
 etiam conſilia, & ipſa pœnē verba: quę
 quid aliud ſunt, quā precepta impera-
 toria? neq; refert, etiamſi eorū vim ne-
 que dum intelligas: intelliges adultior,
 cum laude tua in uſus publicos aliquan-
 do transferes. Cū equales tui de mo-
 re totos dies in ludis puerilibus diſcur-
 rerent, tu tranquillior multum tempo-
 ris huic ludo dabas: quod nemo non ſtu-
 dium diceret, pigri moleſtiam ducerēt:
 atq; ita ſimul imbibifti deſiderium litte-
 rarum, & amorem non unius alteriūſve
 partium ſapientię, ſed uniuerſę. Non
 enim magni eſtimabit umbram vitę, q̃
 umbram liberalis educationis expertes
 ſectantur, qui verę vitę rationes in ſapi-
 entia poſitas ſemel rectē deguſtarit. Cę-
 terū ut multi per patrimonii tenuita-
 tem vix ſe attollunt humo: ita alii quā-
 vis ingenio preḍiti, nec rei penuria labo-
 rantes, honeſto conatu fruſtrātur, quòd
 duces ad optima, ſive magiſtros, aut nō
 in tempore, aut non idoneos nanciſcū-
 tur.

tur. neq; nulli permutatione crebra do-
centium animis perturbati, vel ad spera-
tam frugem nō perveniunt, vel penitus
desciscunt ab instituto. In hoc tuam
quoq; felicitatem agnoscas velim, quō
magis intelligas, quantum debeas illis
præstantibus viris: qui cūm animadver-
terent, te ad summa quæq; contendere,
idq; per hanc non multis tritam semitā
sapientiæ: cumq; tu, quæ hoc in genere
pueris sedulò discenda sunt, magna ex
parte maturè percepisse videreris, ma-
jorem in ea re adhibuere diligentiam,
quàm pleriq; patres solent. Vetus enim
intelligentium querela est, de negligen-
tia patrum in sumendis educatoribus fi-
liorum: agere eos hoc negotium ut plu-
rimum temerè, delectum habendum nō
susplicari, obvio cuiq; singularem hanc
pvinciam tradere, gratificari in re ma-
xima amiculo, cui alioquin in te tenui
vix faveant: qui deniq; ineptissimum &
pessimum quemq; minimo conducunt
potiùs, quàm in probum & industrium
hominem perexiguum sumtum faciāt:
subjiciam, quod sæpè vidi fieri, quemad-

modum vilissimo potiùs, modò pollice-
 ri sapientiæ montes impudenter aufit,
 præmium decernant, quàm erudito &
 modesto & officii observanti viro mer-
 cedulam constituent. Tu verò habes
 illorum cura & consilio, nec minùs di-
 vino beneficio, custodem industrium &
 fidelem salutis tuæ **LUDOLPHUM FA-
 BRICIUM**. Is honesto loco Lunæbur-
 ginatus, in civitate tum polita tum trā-
 quilla, nō aliam ob causam, quàm quòd
 bonis legibus est constituta, ad officium
 in litteris in patria educatus, apud nos &
 officium & litteras magna diligentia co-
 luit, & optimo cuique est carissimus, nō
 minùs ob vitæ probitatem, & animi in-
 tegritatem, quàm doctrinam bonam,
 atq; omnis bonæ doctrinæ studium, quo
 ipsum flagrare comperimus. Hic in se
 suscepit sibi honestum, & tibi salutare
 munus tui educandi: id verò nec simplex
 & grave: grave dico, non difficile. Nec
 enim ipsi luctandum fuit cum protervo
 & petulante ingenio: cujusmodi, sive
 consuetudine adulantium, sive falsa de
 rebus quidem bonis, sed non omnium
 primis

primis persuasione, esse, res docet, quos
 ab origine dignitas familiæ & opum am-
 plitudo commendant. Non simplex au-
 tem: quod non putabat, ut plerique pa-
 rum de alumnorum salute solliciti, littera-
 toris sibi partes datas, sed sinceri educa-
 toris. Qui talis autem est, cujusmodi pe-
 dagogos omnes esse oportebat, nullâ of-
 ficii partiû negligit: quæ sunt præter in-
 formationē in litteris, sollicitudo de vita
 & animo & moribus alumni. Hoc ni-
 mirum volunt, qui alterius fidei liberos
 credunt: quod si minùs intelligant, aut
 non satis disertè dicant, prorsus omnia
 illa res ipsa flagitat. Non solum enim lit-
 teræ, ut dicitur, absq; morib, nihili sunt:
 sed ne quidem in litteris (loquor enim
 non de inani umbra doctrinæ, sed & de
 studio sapientiæ) absque recta animi in-
 formatione & in bonis moribus constā-
 tia, solidi quidquā paratur. Statim qui-
 dem ille te in litteris erudit: sed hoc e-
 git omnium primum, ut quem ad mo-
 destiam simul & ad litteras, quàm ad qu-
 vis aliud sive blandum sive splendidum,
 inclinare animadverteret, in utraque re

confirmaret: nec sineret te, neq; pravorum exemplorum multitudine, nec falsarum rationū specie abduci. Nos istum ingenii tui moderatorem sedulò adjuvimus, & ille hoc omnino voluit. Hærent enim tibi in memoria & meæ & CORNELII MARTINII familiaris nostri collaudationes, cohortationes, & & eruditiones quotidianæ. Namq; & MARTINIUS non minorem capit voluptatem ex juventutis educatione recta, & salute, atq; ego: quo etiam nomine æquè uterq; invidiæ & calumniis barbariei expositi sumus, in qua placanda operam ego nunquam posui; ille hoc facit minùs, quantò & firmior & alacrior ætate, & me omnib. rebus ad illam belluam oppugnandam instructior. Nam inscitiam scientiæ telis, sive ipsa veritate facilè conficit: imò naturâ palma veritatis est. Potest autem quid inimicitius hominum societati excogitari inscitia? quæ ex homine vel brutū facit, vel mendaciorum & falsitatis fatione furiam. Agnosce mihi porrò magistri tui fidem in te perpetuam. Vidi juvenes isto, quo ille

nunc

nunc est loco, vidisse malim saltem unū
 atq; alterum potiùs, quàm plures: qui,
 quidquid fieret discipulis, suum negoti-
 um urgere, vel etiam cum illis, illorum
 fortunis, unà otiantes & genio indulgē-
 tes, perfrui. Tuus recta facit omnia, pr-
 sus sobriam vitam agens, & semper offi-
 cii accepti memor. Ut enim omnes mu-
 neris sui partes expleret, quod studium
 sibi colendum sumserat, non paulò co-
 luit remissiùs, & ipsius graviolem partē
 in aliud, idque tibi cōmodius tempus se-
 posuit, initio sese dimittens, incommo-
 do suo, tuo autem commodo singulari,
 ad ea quæ tuæ erant pueritiæ: ut deinde
 iret ad seria, quod ipsi erat commodius,
 quibustu pœnè puer delectari videreris,
 ad quæ etiam hodie bono tuo adspirasti.
 Itaq; perfectum fuit brevi, ut ex illis sa-
 lebris, sive rudimentis, necessariis illis
 quidem, sed injucundis & molestis, e-
 mergens, ea ante oculos videres, è quibus
 cū certa esset spes utilitatis, tum ali-
 qua tibi voluptatis adfulgeret species.
 Vide porrò, quantum sit in viæ monstra-
 toris non solum fide, sed etiam dexteri-

tate & consilio positum. Non ille te tātū progredi jubebat, sed tibi præibat, qua ipse puer semita iter bono eventu fecerat. Hic te iterum felicem J A C O B E, qui veluti scopulos Syrtésve præter-
 vectus, ne quidem adspexeris novatorū nugas, promittentium pueris, idq; bre-
 vi, quātum est usquam sapientiæ & elo-
 quentiæ, ac sibi præterea censoriam po-
 testatem in omnes disciplinas arrogan-
 tium. Tales Reipubl. litterariæ pestes
 hodiè passim grassantur impunè. Dum
 ipsi enim magnificis promissis rem quæ-
 runt, & famam aucupantur, pereunt in-
 genia, nisi maturè in viam rapiantur.
 Aut enim nullo penitus profectu despe-
 ratione debilitati, in æternū valere Mu-
 sas jubent, aut onusti opinione sapien-
 tiæ, garrulitatis divitias passim impudē-
 ter apud imperitos spargunt. Quod
 malum quanto indigniùs fero, & rei lit-
 terariæ, & juventutis, & Reipubl. gratia,
 (nam in omnes id ipsum denique redun-
 dare necesse est) hoc magis & vobis gra-
 tulator, q in nugacissimas ineptias nō in-
 cidistis, & aliis minùs infelicibus, qui se

tem-

tempori ex amplexu publicæ inscitiae
 abriperint. Prorsus enim, quemadmo-
 dū voluptas, ut Herculem in sua castra,
 hoc est, in exitium pertraheret, vitæ be-
 atæ personam sibi sumserat; ita ignoran-
 tia habitum induit sapientiæ, ut viam
 sternat barbariæ, quam patrum nostro-
 rum memoria vix tandem ab oris nostris
 exegerat, aut certè ejus vires non leviter
 deminuerat, trans Alpes renascēs, apud
 nos primū nascens sapientia. Rectè
 porrò facis, qui, quando jam sermonem
 conferre cum priscis Romanis potes, o-
 ptimos scriptores quotidie legis, qui
 nobis maximè probantur: nec properas
 autem, ut quodque rectiùs consideres:
 nec moram ducere velis, nec necesse ha-
 beas, cū præstò sit, qui te expediat.
 Quid autem possis, audiui, cū me in-
 terdū audiente legeretis Cæsarem. Per-
 ges autem & in cæteris, & in historia: &
 ita perges, ut necessariorum nihil relin-
 quas, uti hætenus nihil à te relictum fu-
 it. Nam neq; temporum notitiam ne-
 glexisti, & ipsa loca non solū in cōspe-
 ctu habes, sed etiam in memoria, cui ple-

raque impressisti quotidiana diligentia. Itaq; quæ aliis atq; aliis sæculis fuere gesta, tu ita mente spectas, ac si in conspectu tuo gerantur. Geographiam in manibus habes: nec ea negligis, quibus ad eam cognoscendam opus est. Itaq; positus & circumvolutiones siderum discis. Hoc regum olim erat studium, & est hodie: quod & vos nobiles fortunatiq; adolescentæ etiam potestis excolere: itēque perdiscere historiam, aliasq; liberales disciplinas, non minùs, quàm artem equestrem, cui vos natos perhibetis: neque sanè hoc falsò: neq; non tamen illud verè à me dicitur. Exposui vobis, quemadmodum eadem decantarim principi FRIDERICO HULDERICO: quem impuberem adhuc in iis cum studio & voluptate, ac propterea cum fructu & laude esse viderè, & mirarer, cum etiam imperia orbis & monarchas ordine, nullo negotio memoriter referret. Itaq; hodie etiam exemplo ordine equestri esse potest, ut abdicato luxu & voluptatibus, quæ vulgi infauisto iudicio, vitæ beata, re ipsa extrema miseria est, litteras

teras & cum primis hæc studia, quæ nos,
 per cōsiderationem & horum terrestri-
 um & illorum cœlestium, in aliquam co-
 gnitionem universi ducunt, & inflam-
 mant in admirationem, atq; adoratio-
 nem opificis omniū, quæ sensibus, quæ-
 que mente capere utcunq; possumus, si
 modò quid possumus: quod non existi-
 mant, qui neq; oculis neq; auribus talia
 accipiunt, animo autem prorsus respu-
 unt. Tua autem ista studia quis nō pro-
 bet? Tibi videndū, ut in iis per se veres:
 quod mihi de te à principio polliceor.
 Nam qui benè cœpit, non facilè destu-
 dio remittat: nec remittat, qui in spacio
 virtutis est. Virtus enim ad scientiam &
 invitat, & quodammodò cogit: uti vitia
 ad ignorantiam trahunt, & in alia atque
 alia, & profundiora, in exitium denique
 præcipitant. Et iste dux tuus te consilio
 reget, & si qui insidientur ætati tuæ, eos
 arte removebit. Multæ enim sunt insi-
 diæ bonis, secundum verbum vetus: id-
 que à multis, quò malorum grex major,
 cū parva, & vix aliqua manus bonorū
 sit. Nec præscribo tibi, quibus studiis
 propediem, aut ab aliquot annis incum-

bas: primū quod præcedentia plerun-
 que invitant ordine sequētia, ut ipse per
 te progressurus videare, quō debeas: &
 quod habes, q̄ hoc faciat, hac in re infe-
 riorē nemini: sic intelligit ipse, ut quisq̄:
 nec, q̄ tibi quoque tempore conveniat,
 quisq̄ dispiciat rectiūs, atq; ille. Non pa-
 tietur te ignorare, quæ poëta docuit, il-
 le, inquā, poëta, quem cōmunem Græ-
 ciæ magistrum ad virtutem non solum
 illæ gentes, sed viri quoque sanctimonia
 clari, appellare non dubitarunt: doce-
 bit te, quæ de vita & moribus, & de opti-
 mo statu Reip. docuit Philosophorum
 ille sol, cuius lucem vespertiliones, in-
 scitiæ inquā, oculi ferre nequeunt. Sunt
 enim vespertilionum simillimi, qui ne
 quidem ad eruditiorum adolescentum
 sermones prodire audent, docti ipsi sua
 opinione & disertis, nec tamē nisi ad pu-
 eros & imperitos de medio vulgo: con-
 ferre gradum cum sui dissimilibus nec
 velint, nec queant. Non impero tibi,
 quod nō parvi laboris est, sed opto Græ-
 cas litteras: sine quib. permulta fugiunt
 cæteros, quamvis ingeniosos, quamvis
 sedu-

sedulos. Hoc quoque WERNERUS
 pater tuus vidisse videri potest. Ipse mi-
 hi narraſti, quæ præcepta tibi dederit,
 nec tu ea unquam ex animo tuo delebis:
 ut ſe prima ætate neglectum oſtenderit,
 cùm tamen in litteris eſſe & juberetur &
 diceretur: ut præter Latinum ſermonẽ
 etiam ſibi Græcum optarit: quã vocem
 ſi pro mandato paterno accipias, non
 erres, arbitror: qui ſi in vivis hodie ſit, tũ
 laudet, quæ hætenus agis omnia, tum
 tibi hoc præcipiat bonum, idque abs te,
 non imperio ſuo, ſed verbo impetret.
 Qui enim aliis hodiẽ libenter auſcultas,
 ad ejus nutum te ſtatim componas ſe-
 dulò. Non eſſe rem nullius negotii diſ-
 ſimulandum nõ cenſeo: ſuperari ea diſ-
 ſicultas ab ingenio, ætate, diligentia fa-
 cilẽ queat. Narrare ſoleo æqualibus tu-
 is, ut idipſum juvenes, etiam tũm, qua
 de cauſa tentarint, quamq; conatus hic,
 inſtitutum pertinaciter perſequẽtibus,
 feliciter ceſſerit. Exemplum eſt, nec à
 peregrina gente, nec ex priſco ſæculo
 petitum, quod à te quoq; ex me auditũ
 puto. Anni ſunt tres & quadraginta,
 quan-

quando motu in academia Bononiensi
 cōcitato, factiosi nec esse nec videri vel-
 lent ex Germania adolescentes perno-
 biles. Visum fuit tribus æqualibus, G O-
 T I S L O B O R O T E R M U N D I O, D A-
 N I E L I S C H U L E N B U R G I O, & O T H O-
 N I H O E M I O (ibi enim simul iuri civi-
 li operam dabant) consensu Appenni-
 no trāsire in Hetruriam, donec illæ tur-
 bæ defervescerent: ubi venēre Floren-
 tiam, quæ Italicarum urbium pulcerri-
 ma haberetur, subsistendum sibi eo loco
 putarunt, ubi omnia tranquilla, cōstitu-
 to ibi ante annos triginta novo imperio,
 quod tum Cōsmus Medices mira sapi-
 entia feliciter administrabat. Non so-
 lum putabant sibi edificia sive privata si-
 ve publica spectanda, quorum pulcritu-
 dinem & magnificentiam nō sine causa
 mirantur hospites: sed magis animū ad-
 jiciebant ad cōsiderationem politiæ, qui
 verior peregrinationis fructus est. Secū-
 dum erat ipsis, ut ingenio & doctrina p̄-
 stantes viros cognoscerent, quorum ibi
 tum princeps erat Senex P E T R U S V I-
 C T O R I U S, cui viri docti passim genti-
 um

um assurgerent. Jam enim editis ingenii monumentis & perpetua modestia invidiam superârat: nec minùs sibi vitæ integritate, quàm doctrinæ præstantia & copia famam comparârat. Apprimè favebat Germanis V I C T O R I U S, quod illi ex homine doctissimo B A R T O L O R I C H I O cognoverant: aditus ad eum erat juvenibus doctis hoc facilius, quòd quotidie domi doceret, quamquam vir & ex prima nobilitate & jampridem senator. Interpretabatur autem, nescio, quos principis Philosophorum libros oratione luculenta & copiosa, ut auditorem facile alliceret, in cujus etiam animo aculeos relinqueret. Ea quamvis vetera, tamquam nova, audiebant, quæ cum suo instituto, quòd ad Rempubli- cã contenderet, non accommodata solum, sed & necessaria sibi esse ex iis, de quibus inter sese multum & sedulò conferebant rationibus, statuerent; operam non extraordinariam aliquam, sed seriã huic eximio viro dare constituerunt: id quod ipsis non infructuosum fuit. Cùm autem eos peregrinitas Græci sermonis

non-

non nihil retardaret: coeperunt ipsi huic
 studio, quātum satis esset temporis, im-
 pendere. Itaq; paucis mensibus tantum
 profecerunt, ut & Philosophum & Poë-
 tam tum quotidie in manibus haberent:
 in quorum tamen scriptis permagna est
 diversitas: cū hic à vulgi dictione lon-
 gissimè abeat, ille res abditissimas diser-
 tè explicet. Itaq; eos cognovimus post-
 ea viros magnos. Namq; à consiliis fue-
 runt, quandiu hujus mortalis vitæ usura
 fruerentur, ROTERMUNDIUS Duci
 Megapolitano JOANNI ALBERTO,
 & Duci Pomeraniæ BOGISLAO: SCHU-
 LEBURGIUS proprimati Germaniæ,
 Marchioni JOACHIMO FRIDERICO,
 qui hodie est Septemvir imperii: HOE-
 MIUS Ducibus Brunsvigensibus HEN-
 RICO & JULIO à consiliis fuit, & est ho-
 die Duci nostro HENRICO-JULIO.
 HOEMIUM autē qui novit, eum à Gra-
 tiis enutritum, à Musis educatum dixe-
 rit: ipsi ego supra alias felicitates firmio-
 rem valetudinem precor: verū si mor-
 bi senibus parcant, nobis tamen ipsa
 gravis aetas morbi satis sit. Narro tibi ex-
 emplum

emplum propius, ac ni fallor, antè cognitum. Observabam olim juvenis senem JOACHIMUM CRUSIUM, qui ex ordine equestri in Magepoli doctrina, scientia juris civilis, & usu rerū æquales facile superabat: fuit autem Ducib. patriæ à consiliis plus-minus annis quinquaginta, omnibus etiam ordinibus ob humanitatem & merita in patriam carus. Quod huc pertinet, homo doctus filios quoque ordine erudiendos viris doctis dedit. Eorum ADAMUS CRUSIUS, familiaris noster, & notus tibi, admodum puer non minùs Græcas litteras, quàm latinas degustarat: verùm illis ante tempus, de cōsuetudine cæterorum relictis, ad disciplinas negotiis destinatas se peradolescens totum rerulit. Ad ipsa autem negotia postquam accessit, illas non solum cœpit desiderare, sed seriò revocandas censuit, jamque lingua percepta ex monumentis sapientiæ Græcorum non pœnitendos fructus percipit. Nam de cæteris hujus præstantis viri dotibus hoc loco nihil dicam. Non igitur mirum, si ADAMI industria in primariis legat-

legationibus sapientissimus Dux noster
 utitur, uti paulò antè legationem ad re-
 gem Angliæ J A C O B U M P R I M U M p-
 clarè obiit: si item ei primas partes edu-
 cationis primi natu filii demandavit.
 Quod ego magistri aulæ munus à primo
 senatorio proximè abesse, & illi pœnè
 par esse judico. Nam qui principem re-
 ctè ad imperandum educant, nō minùs
 de futura Repub. benè merentur, quàm
 de præsenti, qui hujus temporis negotia
 expediunt. Habes exempla, quæ apud
 neminem non valeant: ea tu quoq; imi-
 teris, si idem tibi videatur, quod illis re-
 ctè visum fuit, quod equidem velim: nec
 tamen, uti dixi, tibi quidquā præcipien-
 dum censeo. Si quod onus spontè attol-
 las, id feres faciliùs: si quod ejusmodi
 consilium capias, id ad exitum perduces
 feliciùs. Hoc igitur de Græcis litteris
 consilium sive sequeris, sive sequi non
 poteris (auguror enim te nihil malle)
 propterea tecum nolim cōtendere: al-
 teras haud dubiè porrò excoles: neque
 secùs poteris, quando nullum diem abs-
 que lectione omittes, ubi ubi locorū sis,
 quod-

cunq; agas. Nec illud facies ob sermo-
 nis facultatem, cui tamen profectò stu-
 debis: sed ut in tuum sapientiæ penum
 quotidie recondas aliquid, & si fieri po-
 test, vel quoniam non posse nō fieri cre-
 dibile est, quantum fieri queat, ejus tibi
 thesaurum colligas, unde depromas,
 quantum opus sit, in quos usus & tibi &
 aliis opus sit consilii. Nam quemad-
 modum loquimur, non ut loquamur,
 quæ foret inanis garrulitas, sed ut nego-
 tia administremus: ita nobis animi bona
 non coacervamus, ut recōdita ipsa pos-
 sideamus, sed iis partim tacitè perfrua-
 mur, quæ est sapientia, partim in vitæ of-
 ficiis utamur, quæ prudentia virtutum
 oculus, sive actionum nostrarum magi-
 stra & moderatrix. Licet sanè & de his
 differere, quod ad eos præcipuè pertine-
 re videtur, qui officii rationes investi-
 gant, & minores erudiunt: sed hoc pa-
 rum esse ac nihil deniq; censendum est,
 nisi, ut dicta rectè cogitatis, ita rectè di-
 ctis facta respondeant. Mens ratione in-
 format animum: animus confirmatus,
 quasiq; ad bonum pervicax prodit ad a-

gendum, neq; non ad dicendum sæpe-
 numero, quando quæ ad rem faciunt,
 præcipienda, aut consilia, quibus cæteræ
 actiones diriguntur, explicanda sunt:
 quod tamen & ipsum actionis est. Neq;
 tu te nunc nihil agere puta, quando ea
 discis, quibus res magnas olim geras:
 quin hæc ipsa res magna est, fundamen-
 tum ædificii vivendi rectè jacere. In
 hoc hæctenus facis officium tuum. Sunt
 enim mores tui elegātes foris, & puri do-
 mi. Nec amare, nec probare eos possu-
 mus, qui elegantia in vitæ consuetudine
 negligunt. Videntur enim neq; de reli-
 qua vitæ institutione cogitationē susci-
 pere. Alteros autem etiam odimus, qui
 comiti foris habitu, moribus, sermone,
 pectus purgatum non habent. Formo-
 sius nihil est, nihil integritate sanctius.
 Dabis tamen operam, ut cū sincerus
 ipse sis, te consilio adversus fucatos pro-
 bè munias. Integritatem porro tuebe-
 re: prudentiam tempore adsequêris.
 Est & in te modestia, sive indoles mode-
 stia, perfecta jam educatione ab usque
 tua infantia. Nemo enim petulantia
 signum

signum i te deprehendit. Hoc igitur
 de te sp ^{at} & certior, nō futurum,
 ut, qui i ^{ole}lescentiæ motus actio-
 res, te ex illa animi tranquillitate detur-
 bent: sed tu eos compesces parvo nego-
 tio. Nec enim, de quorum insidiis antè
 dixi, ab iis tibi magnopere metuo. Aut
 enim te adoriri verebuntur, aut à te reji-
 cientur. Cùm enim temperanter vitam
 instituas, minùs tuam consuetudinem
 expetent, qui ad fortunatos se plærun-
 que applicant, ut alieno sumtu cupidi-
 tates expleant. Æquales autem tuos
 ita tractare noveris, ut se tibi caros esse
 sentiant: sed cariores omninò litteras &
 valetudinem tuam. Si qui propterea
 tibi succensebunt, non quidem hos abs
 te repelle, sed amicitia tamen tua eos-
 dem indignos puta. Non te fugit enim,
 aliam esse interiorum bonorum inter se
 conjunctionem, aliam quandam popu-
 larem hominum inter se, vel necessariā,
 vel jucundam consuetudinem. Utraq;
 habetur amicitia, sed illa revera est. Le-
 ges autem epularum, sicut neque vesti-
 tus, hætenus non violas: sed de utraque

re statim te rectè sentire, tua interesse judico, ne abductus exemplis æqualium, aut etiam ætate majorum, initio factò consuetudinem induas, quam deinceps repudiare arduum sit, quæ non procul à luxu absit, & luxum pariat deniq;. Accipere familiarem, hominis est: eleganter accipere, viri nobilis: nec tamen id quotidianum sit. Qui quotidie in vino sunt, eos fieri pcorum Penelopes similes, necesse est: quorum etiam nomen vulgus detestatur: ac ne Phæacum quidem mores æmulari eruditum juvenem oporteat. Qui enim totos dies hoc agunt, etiam si nihil turpe admittant: officii tamen illi nullam partem colant, nedum aliquod singulare emolumentum ad societatem hominum, veluti symbolam conferant. Quod qui negligat, in eo humanitatis parum, pietatis esse nihil judicabimus: ac ne sic quidē, etiam si quotidie in mediis epulis victimas cædant. Elegancia cuivis viro felici satis est: neq; exterminemus ab omni tempore splendorem, cū etiam suum locū relinquamus magnificentia. Dives, qui eleganter

ter moderato sumtu vivat, erit splendidi-
dior, quoties volet, magnificentior, po-
stulante re magna, nunquam non libe-
ralis, beneficus in plures: ne dicam de
incommodis, in quæ incurrunt præter
opinionem talium legum negligentes
vel imperiti. Non rarò minuunt rem fa-
miliarem, contrahunt æs alienum: fieri
autem nullo modo potest, ut in cultura
sapientiæ versentur, ut p̄stò sint necessa-
riis & patriæ, & dextrè administrēt rem
sive privatam sive publicam. Eadem ele-
gantia etiam viro opulento in vestē suf-
ficit: eritq; hæc ipsa elegans, à qua absit
pannositas, absint sordes, & sordium so-
cia vilitas, quarum hæc ex cujusq; con-
ditione & fortunis rectè æstimatur. Hu-
jus regulæ observationis neminem pœ-
nituerit. At hodie, etiam quibus fortè
sit in bonis ad quotidianum victū, si sit,
vix inveniunt satis pretiosam materiam,
novas vestium formas excogitāt, vident
ut nova arte, & magno elaborentur: ad-
coque vix aliquid in amictu est, quin ex-
quisitum esse oportere censeant: & in-
ter se contendūt in re tam frivola: quod

in regiis fieri ferendum videatur, ubi locus splendori legitimus creditur, ubi sordet, quod non præ se ferat speciem magnificentiæ: etsi reges ipsi & reginæ cum nobilissimo gynæceo plærunque hac in parte se modestiùs gerunt, ut neq; tamen negligent momenta magnificentiæ. Nec verò nos leges aulis rogamus: qui litteras seriò colunt, ad ejusmodi inanias animum non adjiciunt: neq; tamen non alii aliorum exemplis pertrahuntur. Qui huic rei incumbant, deliciis suis placere studeant. Hoc. n. amatorum est proprium, quorū *pulchra in pedib. Sicyonia rident, & grandes viridi cum luce Smaragdi Auro includuntur, teriturq; thalassina vestis Adsiduè*: cætera ex poëta memineris. Verum de his satis: quæ ipse rides in aliis, nec unquam probabis. Nosti divitiarum usus honestiores: ut subvenias egētib; ut tenuitatē colentium litteras & virtutē subleves: & magnū erit exemplū beneficentię, ut olim operas à tuis secūs, quàm à mancipiis exigas; cogitans ut ut servili conditione sint, homines esse, neque minùs te ipsis natū, quàm sint illi tibi.

tibi. Quæ aliquando ages, quamprimū tibi cōmodum erit, ea te nunc præmeditari & discere non dedecet: ne adultiore ætate in dominio tuo humanitatis leges violes, quod fortunati, iidemq; potentes plæriq; faciunt. Falsò enim putant id sibi licere, q̃ scriptæ leges cuique permittant. Eruditum humanis & divinis litteris nosse oportet, nō minùs nos humanitatis legibus, quas, nescio, quis sapientum leges legitimas nominat, teneri: & esse contumaciæ vindicem, quem nihil omnium fugit. Tu verò multa virtute te perficies, si in ea modestia, q̃ in te omnes perspexim⁹, & ego suspicio, perseverabis. Vix ulla virtutum est, quam ego vel in adolescente, vel in viro pluris faciam. Senem enim modestiæ expertem profligatissimum, sive non sanæ mentis esse dixerim. Quid autem pulcrius, quàm hominem præ se hominem natum neminē despicerē? videre, quid in unoquoque sit boni, quantumvis abjecto & humili: ignoscere cuivis in non enormibus, sibi ne quidem in minimo: agnoscere sese, nec ignorare vitia,

quibus ipse scateat, nec mendas, quas habeat in præcordiis. Ni verear, in hoc ipso me à modestia deflectere videri posse, dicam de me, cui modestia, ut familiares sentiunt, sæpè fraudi fuerit: quod ut aliis videatur, ego neq; deinceps meicro dissimilis: nec fortè hac in re adversus me, qui me oderit, testimonium ausit dicere. Me autem credere aliis, non animi abiectione, indicio sit: quòd pro veris sententiis, & conservatione bonæ elegantisq; doctrinæ facio & fero omnia, uti virum bonum & fortem decet. Veritati namq; me & patriæ natum sentio. Ad patrię autem bonum & salutem pertinet, bonas litteras magno studio conservari, barbariem retundi, & qui huic viam sternunt, eos bonis rationibus etiam acriter refutari, ne molli oratione veritatem sibi supplicem fieri suspicentur. Hac de causa quas contumelias & injurias tuli, initio fortè graviter, hodie verò moderatiùs: nec malevoli facient, ut meas partes agam negligentius, verbòve videar insolentior. Fecit autem tua modestia, in qua te confirmatum velim,

lim, ut meæ meminerim, quæ fortasse & aliis exemplo esse possit. Postremū est, ut te valere jubeam, hoc est, ut singulari diligētia valetudinis tuæ rationem porro habeas, uti factū est abs te hætenus, coactu ferè nostro. Namq; adolescentes minuta incommoda contemnunt, quæ graves morbos irritare, & accelerare demum mortem, princeps Medicorū adferit, nos usus rerum docuit. Absque Duncanō, eximio Philosopho & Medico, fuisset, non quidem fortè morbo jaceres; sed tibi minus esset virium etiam in isto haud tenui corpore. Ut ejus similem, quocunque te vertas, tibi præstò habeas, vide. Bona valetudine in bonis fortunæ nihil puta præstabilius, sine qua neq; vita sit optabilis. Quin qui vivat æger, nō vivere videatur, quòd vitæ functiones difficulter obeat. Nec nihil ad valetudinem, corporisq; robur conferēt præcepta illa omnia, quæ superiùs dedimus. Nam qui voluptatibus se mancipant, illis, inquam, impuris, in quibus se volutat vulgus, expugnata valetudine à morbis triumphati prædæ Plutoni ccedunt

dunt: temperantia morbos arcet, perpetua virtutis custos, sollicita ad litteras & sapientiam invitatrix. Da igitur operam, ut valetudinem tuam corrobore, & vita hac mortali commodè atque diu perfruens, de multis mortalium benè merearis. Vale. Helmstad. ex Ac.

Jul. XVI. Kalend. Octobr.

clō lōc III.

THO.

THOMÆ MONICHO-

VIO S. D.

Joannes Caselius.

*Q*uod, de quo negotio tecū egi his diebus, in eo meum consilium sequi non dubitasti; rectè omnino abste factum, probè intelligis. Ego verò nihil aliud spectabam, nisi quod solum rectissimum esset, & ex usu vestro maximè. Rectum enim, nemini temerè, aut levicula de causa adversari: rectius etiam cedere, ubi tibi injuriam esse factam, fieri ve suspiceris: neq; tamen de insigni loquor. Fallit autem sæpe homines suspicio, præsertim in ætate ferventiore, quam ratione domare difficile est. Vos auscultare statim rectè monentibus, nihil mirum, quibus educatio à pueris, eaq; in litteris ab humanitate nomen adeptis, obtigit. Aiebam tum, illud leve, uti erat: alterum esse præterea, quod ad te pertinere judicarem. Plurimum enim uniuscujusq; interest, ut rectè de genere vita constituat. Neq; verò hic in dubium venit, vetus illud sapientis verbum: Optimum esse deligendum: neque secus omnino statuendum, nisi quid aliud obstat. Poteest autem quid ulli mortalium esse præstabilius studio sapientia? Quod quidam sagacitate inge-

nit odo-

nii odorati, nihil aliud sibi agendum putarunt: alii
 nullis ferè adminiculis instructi, alii plerisq; vita
 ornamentis sive abjectis, sive neglectis. Verùm ea
 indoles cadit in paucos admodū. Paucissimi enim
 pluribus saculis extitēre tales tantiq; viri, quorū
 memoria ad nos pervenerit. Proximi sunt ab his,
 neq; exiguam laudem merentur, qui cū à sapi-
 entia non abhorreant, unam ejus alterāve par-
 tem, cū universam nequeant, amplectuntur: hi
 verò item pauci sunt, si ad reliquam mortalium
 multitudinem comparentur. Secundū hos nu-
 mero, cunctos litterarū cultores, quoquo usq; pro-
 gredi valeant. Singularem autem laudem & pra-
 cipuam gratiam merentur, qui filios & quosq; sua
 fidei creditos in ludos litterarios mittunt, ubi ani-
 mos excolant bonis moribus, & degustent princi-
 pia omnis liberalis disciplinae. Hac experientia fa-
 cta de vita genere, sive ipsimet per se, sive de pru-
 dentium consilio, facilius statuent & felicius, pra-
 sertim ea, qua tu hodie maturitate atatis es. Tunc
 enim certius deprehenditur, quid natura jubeat:
 natura autem praeceptis potissimū stare oportet,
 ut ipsius Dei, cujus illa opus est: qui contrā nita-
 tur, non solum operam ludat, sed falsa ratione di-
 versum secutus, noxam sibi paret. Quotquot estis
 fratres, pater vos pro sua prudentia in litteris edu-
 cavit: non parcens sumptibus. Vestrum vixēre
 domi mea, uti scis, ante annos decem, VINCE-
 TIUS & RUDIGERUS, uterq; miti ingenio:
 cūmq;

cūque fecissent in litteris progressus, cuiusmodi consuetudini vitae satis esse existimantur, ille se ad aulam porro & rem familiarem convertit: quem tamē subinde ad litteras respicere audio. RUDIGERUS mitissimi animi juvenis, quem ultra Alpes, non ad Boream natum censeas, à Musis avelli non potuit, sed totum se consecravat studiis sapientiae: sic tamen, ut cū nec subtiliorem atque abditiorē partem, quae tota in contemplatione consumitur, negligeret; alteram, quae benè beatēq; vivendi in hominum cōsuetudine rationem promittit, sibi omni studio excolendam putaret. Itaque nihil omnium pratermisit, quae illuc facere intelligeret: & omninò maluit partis alicujus patrimonii jacturam facere, quàm non dicam projicere, sed menses pauculos tam nobile et regium studium intermittere. Neq; tantū prater bonos scriptores tam Græcos, quàm Latinos, historiam legit, & decreta sapientum cognovit: sed vidit, sive perspexit potius longinquarum gentium mores & disciplinam. Sed alius mihi erit ejus pradicandi locus: tibi tot annis minori exemplo & documento esse potest, adeoq; te bonis argumentis ducere, quò eas, & docere, quid agas. Quare & tecum & cum ipso delibera, nec ampliùs animo fluctua, sed statuo alterutrum, ut vel ad militiam te totum cōvertas: vel prorsum & seriò colas hac studia sapientiae, ad quae ego quoq; legum disciplinam refero. Nam inscitè & omnino indoctè faciunt, qui hanc illam
subjs-

subjiciunt, videnturq; ignorare, quantum matri
 filia debeat. Nolim autem te hanc consultatio-
 nem in multos menses differre, quæ tua ætas est:
 certi aliquid vel hodie à te determinari velim, ut
 rem ipsam aggrediaris, alienis relictis. Divinitus
 dictum puta à Greco poeta, affirmante, non reple-
 turum horrea, neq; ἐρωσιεργὸν, (id est, qui iis oc-
 cupatur, quæ ad rem nihil penitus, sive perparum
 attinet) neq; procrastinatorem. Cetera autem te
 minùs capiunt, primariùs te delectari video. Aut
 igitur rem militarem, in qua natus es, cole, (est
 enim ea propria equestris ordinis) aut studia do-
 ctrinae, in quibus educatus: nec tergiversare dein-
 cept, sive huc, sive illuc te conferas. A castris au-
 tem Musarum ego te nequaquam deterreo, nec
 hucusq; progressum deterrendū censeam: sed huc
 invitam potius: nec obstare putem, quòd post pri-
 ma litterarum tirocinia, Sarmatia te biennium
 tenuit & ampliùs: unde uno idiomate loquendi,
 cujus in Europa passim magnus usus esse censetur,
 auctior rediisti domum. Quòd si igitur hic ma-
 nere malis, habebis apud nos plures, qui te consilio
 adjuvent & opera. Nec enim alii erga te sumus
 futuri, quàm erga fratres tuos fuimus, eumq; præ-
 cipuè, qui in iisdem castris, ubicunq; terrarum es-
 set, perseveravit, & ex eo tempore aliquoties nos
 invisit, ac te deniq; nobis superiore æstate diligen-
 ter coràm commendavit. Val. VI. Id. Jan.
 Cl. I. c. IV. Hac ita leges, THOMAS, ut à
 singu-

*singulari benevolentia profecta. Nec enim velim
putes, me perasum tua consuetudinis: sed te mea
etiam uti velim, quod facies magis, quam haec-
nus abs te factum est, ubi aliquid certi constitue-
ris. Non enim nihil erit, quod ex me queras, in
quo tibi consulam: imò, ubi hoc te constitui intel-
ligam, obtrudam tibi praecepta mea, pluribus uti te
jubebo, contra quam facere consuevi. Scio enim
nihil me posse prestare fratri tuo gratius: quod ti-
bi esse maximo ex usu, si forte hodie non videas,
fuisse aliquo intervallo omnino intelliges. Iterum
vale. prid. Id. Jan.*

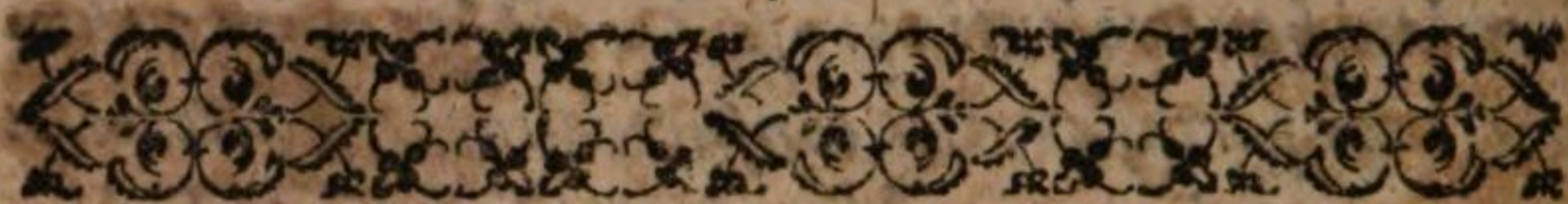
K Y P I E

ΣΩΣΟΝ ΗΜΑΣ, ΑΠΟΛΛΥΜΕΘΑ.

IN tempesta nocte agitur per cærulea ponti
Parva ratis: turbant ex omni parte procelle:
Nec mihi, nec cuiquam, spes est super ulla sa-
lutis. (mnes,

Jamque adeò rapidus vortex simul hauserit o-
Ni nos Christe juves, nobisq; expergitus adsis:
Tu potes oceani sævos compescere fluctus:
Tu potes undisonos boreæ sedare furores,
Sive velis verbo, nutuve, vel indice dextræ.
Nos cōtrà devincta cohors tibi tot benefactis,
Ex animo vereq; sumus servire parati.

E I P H.

EIPHNH

JOAN. CASELII.

PAX DEUS EST: DEUS IPSA SALUS.

Qui vivere malunt

*Nequiter, arbitrioq₃ suo, non legibus aequis,
Hos pater iratus funesto Marte coercet,
Qui populetur agros, & quosvis ense trucidet,
Mœnia qui subvertat, & exculta omnia fœdet,
Qui cultusq₃ sacros abolens artésq₃ Minerva,
Barbarie Scythica nostrum quoq₃ compleat orbẽ.
Tum verò delubra dies noctésq₃ frequentant
Demissis animis cuncti, veniamq₃ precantur.
Ille bonus tandem fletu multisq₃ querelis
Flectitur, & lati firmat spem protinus otii,
Et desperata reddit sacra commoda pacis.
Sic pariter vigilant, Caesar Regésq₃ Ducésque:
Hoc agit ex animo jamdudum Guelphius heros,
Justitiæ vindex, meritis & pectore prestans.
Ergo bonis vitæ circumcircáq₃ fruemur:
Quisque modò officium rectè faciamus, & ultrò
Imperii sese submittant legibus omnes.
Leges dant populis pacem, rerúmque potenti:
Et norunt leges isdem servare salutem.*

AN. cIo Io cVI. Non. Mart.

JOSE-

JOSEPHI SCALIG.
JAMBI ALIQUOT
ENOMICI.

I.

Lliberalis indigentē cūm videt,
Occasionem, cur nihil det, au-
cupat.

Quis tu es? quid es mi? proxi-
mus sum egomet mihi.

Hoc non habebo, quod dabo. Indigentiam
Contemnit alienam ille, qui suam timer.

II.

Amicus à te si quid expectat boni,
Id omne debet expeti, non exprimi.
Extorta neminem obligavit gratia.
A non volente quod datur, non debeo.

III.

Non te vetamus omnium per artium
Campos vagari, quatenus mentem tuam
Ad clariora præparant, non occupant,

D

Una

Una aucupanda sit tibi scientia
 Vitæ magistra, veritatis regula,
 Quæ fingit animos cultibus sapientiæ,
 Qui nescit illam, perperam scit ceteras:

I I I I.

Formido mortis morte peior. non potes
 Vitare mortem; sed potes contemnere.

V.

AMOR MONACHATUS.

Si laudem in animo statuis esse maximam,
 Servire patriæ publicisq; commodis,
 Sive in Senatu, sive in aula Principis
 Te vita semper actiuosa exercuit,
 Domi beatum, gloriosum publicè:
 Persona, primùm quam tibi imposueris,
 Ad ultimum usq; perferatur exitum.
 Nec in recessu solitudinis feræ
 Actus honestæ squallidis inertiae
 Damna tenebris. Currelinquens te foris,
 Te rursus alibi quæris? Hominum è cœti-
 bus
 Exire ineptum est, antequàm è vita excas.

SUPER.

S U P E R S T I T I O.

Postquàm suborta criminum licentia
 Labefecit almæ Veritatis mœnia,
 Quæ numen ipsum condidit verbo suo:
 Palàm imperatus & receptus legibus
 Augustus error, sanctaq; ignorantia,
 Defensa paulatim impudentiæ ausibus,
 Ufu tyranno nacta vim scientiæ,
 Hominum supinas conscientias ligat
 Vocum numellis, cassibus sophismatum,
 Injuriosa deinde pietas in Deum:
 Quem metuit horrens, & profanans quem
 colit.

Tum quæ imperitis sola velamenta sunt
 Falsi vetustas, atq; culpæ autoritas,
 Lenocinantur mentis ægræ somniis,
 Et jam labante pariete inclinant magis,
 Stultæ Suadæ splendide fallax amor,
 Vanis in animis qui cuniculos agit,
 Ut veritatis subruat constantiam.
 Tum fortuiti ficta majestas sacri,
 Fraudi colorem castimoniam illinunt.
 Est semper aliquid, quod refert men-
 daci

In claritatem dubia stultorum fides:

DOCTUS IN AULA.

Cultor Camœnis debiti silentii,
 Finxere pectus cui politum literæ,
 Venisti in aulam literatus arbiter
 Negotiosæ & inquietæ inertiae.
 O quale debes omnibus ludibrium
 Asellus inter simias! Tū ne hīc, ubi
 Unum ē tot hominum plebe vix hominem
 vides?
 Ubi nil tui sit? nullus hīc locus tui est.

V I I I.

Naturā ab omni comparatum est tempore,
 Laudare quemvis ut libenter diligas
 Laudari ab illo velle te, quem diligas.

I X.

Amor obsequentum, & imperantis dignitas,
 Regni potentis prima sunt munimina.
 Severitate caritas amittitur;
 Sed obsolescit comitate auctoritas.
 Horum duorum, constet ut salus tibi,
 Hoc temperamen est tenendum, ut ne velis
 Nimis severus esse, nec comis nimis.
 Hoc dignitatem est, hoc amorem perdere.

Pars

Parsest futuri magna supplicii timor.
 Mens curiosè credula in pœnas suas,
 Sensum anteverrens obviam id damno suo;
 Malum imminente majus intentans sibi:
 Benè præparatus rebus adversis homo,
 Quicquid futurum, præstolatur, excipit.

X I.

Hic nempe voti finis, ultra jugera
 Fundi paterni summove re limitem.
 Sic multa habendo, nil habes. nec interest,
 Quàm maximum sis, quod tibi est pauxillu-
 lum,
 Qui sic egendo possidere te putes.
 Namque empturire, opinio indigentia est:
 Et esse emacem, se fateri pauperem.
 Fabullus amplis latifundiis Lycum,
 Nummis Fabullum fœnerator Bracara,
 Et hunc & illum pisculentis provocat
 Stagnis Alauda. Quantum habes, omnis
 cupit
 Habere; sed tu non habes, quantum cupis.

X I I.

Affuete pauper invidere diviti,
 Cui semper ejus ex bonis oculi dolent,

Contende captu cum tuo captum illius,
 Habentia ejus tu amulator; hic tua est
 Securitatis: hic veretur perdere;
 Tu vis habere. Cogita quantò minor
 Habuisse nunquam sit dolor, quàm perdere.

X I I I.

Non adficit me, si quid expressit rubor,
 Nec, qui pudore, spontè, quod non vult, facit.
 Sequi trahentem, cui reniti te piger,
 Non est voluntas, frontis est infirmitas.

X I I I I.

Caput tenebris exerentes literas,
 Quas longa curis excolit sensim dies:
 Repentè dirus mortis & Sophistices
 Fugabit æstus, non reversuras statim.
 Morbi ingruentis est medela segnior,
 Quàm morbus: ævo crescit occulto nævus;
 Puncto, sequacis ignis afflatu perit.
 Vigore lento nostra crescunt corpora;
 Statim labascunt. Tarda virtutum agmina
 Citò opprimuntur; non reviviscunt citò.

X V.

Ædilitatis expeditus ambitu,
 In Consulatus fascibus votum impedis,
 Omnem relogisti Idibus pecuniam,

Quæris

Quæris Calendis occupare fœnori.
 Ab ictu amoris molle declinans latus,
 Scorto impudico totus in plagam pates.
 Crimen fugasti, victor ultra nil times.
 Instaurat ecce prælium Cupidina
 Æstus rebellans, & reſectis viribus
 In te imparatum signa cominus movet.
 Non ſat domatur. eſt triumphandum ſcelus.
 Laus una ſubigi eſt; altera imponi jugum.
 Te vitia vincent, tota ſi non viceris.

X V I.

Qui gloriari eſſe dominus civium,
 Servire ſervis quomodo potes tuis?
 Qui tot tyrannos, quot ſatellites habes.
 Servire ſervis dicitur Princeps ſuis,
 Quod agere per ſe debuit, per hos agens:
 Per hos vicariè audiens, per hos loquens.
 Auctoritatis ſervus immodicæ nota eſt
 Auctoritatem non habentis Principis.

X V I I.

Quæcunq; & artes moliuntur, & parit
 Natura, Mors hæc vindicat. Stant, ut ruant;
 Vivunt, ut obeant. Ultimo discrimini
 Servatur orbis. Omnia in mundum ca-
 dunt
 Caſurum, & ipſum non habentem quò cadat.

X V I I I.

Omnis cupido laudis, omnis ambitus,
 Pruritus animi est febrientis. Gloriæ
 Contemptor animus major omni gloriâ est.

X I X.

Quis modus opum sit quæritis? primus mo-
 dus
 Quod est necesse: proximus, quod est satis.
 Parum est avaro. quod sat est, non est parum.

X X.

Sophistici arcus irritum retunditur
 Acumen in se replicatum. quum acrius
 Videtur agere, stringit, at non perforat.

X X I.

Qui dat libenter & statim, bis obligat.
 Deliberator quod dat, hoc capit sibi:
 Et qui moratur, est neganti proximus.

X X I I.

Quascunq; in arca condit aggestas opes
 Avarus, aliis abstulit; negat sibi:
 Fraudavit alios, seque fraudat ultimum.

X X I I I.

Si quæ benignè amicus in te fecerit,

Sic

Sic gratum eorum te geras interpretem,
Ut dignus aliis, ista dum accipis, fuas.

X X I I I.

Conviva fige potui primum modum;
Quod est necesse; proximum, quod est satis.
Nil sat bibaci est; sobrio nil est parum.

X X V.

Quæcunque luxus artifex superflua
Excogitavit esui atque indutui;
Quæ nauta avarus, prodigus vitæ suæ,
Procul petivit, longa per discrimina,
Vitæ parantur omnia, & vitam atterunt.

X X V I.

Morum malorum pestilentis spiritus
Sive adflat, aufert; sive stringit, inficit.
Ne fortè te ullis alliciat contagiis
Pruritus aliquis. namque si mores malos
Non oderimus, non amabimus bonos.

X X V I I.

Commune patrum crimen indulgentia est,
Vultu paternæ caritatis se offerens.
Gnati nepotis non coërcere impetus,
Et in ruinam subministrare omnia,
Affabile odium est, & repens crudelitas.

X X V I I I.

Opum redundans rivus, & superfluens
 Licente luxu, moribus frugi nocet.
 Duris egestas cogit in rebus bonos
 Patrare famæ non decora pristina.
 Viri beati vita castigata sit,
 Ut non egena, sic egenæ proxima.

X X I X.

Humana vita est alca, in qua vincere
 Tàm fortuitum, quàm necesse perdere.

X X X.

Statim obligatur, qui facit digno benè.
 Quicquid merenti das, mihi imputo, haud
 tibi.

X X X I.

Cui modis sis obligatus plurimis,
 Illiberale est non referre gratiam.
 Majora rursus merita cunctis laudibus
 Deterere parco carmine, arrogantia est.

X X X I I.

Stulta est cupido, quæ dies longos sitit,
 Et plurimum ævi plurimas vitas putat.
 Non sæpè vivere; at mori datum est semel.
 Centum senectas mille seclis aggere,

Et mille vive Nestoras; dementia est
 Putare, multas posse vitas vivere,
 Aut vivere ullam, præter hanc, quã perdimus;
 Aut perdere ullam, præter hanc, quam vivi-
 mus.

X X X I I I.

Marcore segnes atque omasi sarcina
 Castigar artus regula & frugalitas.
 Malè ruffientis corticem corpusculi
 Diæta inaudax, viriumq; conscius
 Victus tuetur. Vitæ inoffensus tenor
 Integra membra ducit ad calcem ultimam,
 Si nil juvena stulta conscivit sibi,
 Effœta membra cur senectæ traderet.
 Quare laceffis questibus cœlum ruis,
 Quod dubia & anceps fluctuat salus tibi?
 Quum sanitatis quisque sit faber suæ.

X X X I I I I.

Plures in urbe si boni sint, quàm mali
 Hominum, quibuscum transigas ævum tuum,
 Fastidiosa debet esse electio.
 Quod si boni sint rariores, quàm mali,
 Frustra eliguntur. Pro optimo est, minùs ma-
 lus.

X X X V.

Si cogere ullis interesse coctibus,

Quos

Quos insolenti diffuentes otio
 Vel rixa, vel vis calida commisit meri
 Tumultuosos, vel jocosus garrulæ
 Dicacitatis solvit in risum lepos:
 Tantisper hæc dum detumescunt frivola,
 Præcepta apud te refricans veterum memor,
 In mente blandum quære secessum tua.
 Potens sui mens, quæq; se nunquam fugit,
 In plebe media dulce secretum invenit.

X X X V I.

Prudens futuri, & imminens periculis,
 Momenta lubrica & volubiles vices
 Fortunæ inanis pertinere ad se negat:
 Et omne, quo Plebs semper amisso dolet,
 Id commodatum credit, & precarium:
 Suamque reddit rem reposcenti Deo,
 Nil tergiversans. Qui potestatem sui
 Non fecit ullis casibus, casus potest
 Ridere tutò. Sunt enim discrimina
 Animis ad omne præparatis irrita.
 Securitati sæva quod fieri potest
 Spera futurum. Nil repentinum ingruet,
 Si, quicquid aliàs posse, nunc fieri putes.
 Adversa rerum nil mali expectantibus
 Novitate, quàm vi sæpiùs nocent sua.
 Sese instruenti ad cuncta, si non omnia
 Ut voluit, ast ut cogitavit, accidunt.

X X X V I I.

Famæ beatus qui supervixit suæ,
 Illisquæ meruit interesse laudibus
 Quas vita non dat; funus ac cinis darent,
 Bonis liceret, si liceret per malos,
 Vivis negatâ gloriâ vivis frui.
 Sed si bonorum judicia de me, mei
 Tardavit ævi livor ac malignitas,
 Meam loquentes gloriam nepotibus
 Horum furorem non tacebunt posterî.

X X X V I I I.

Oblatum honorem rejicis, considera,
 Num fastus illud, rusticusve sit pudor.
 Aufer cavillum; comiter sic rejice,
 Non quasi recusans præmium, sed differens.

X X X I X.

Tibi mali omnes invident; at non boni.
 Et nemini omnes, omnibus nemo invidet.

X L.

Ne curiosus quære causas omnium,
 Quæcunq; libris vis Prophetarum indidit
 Afflata cœlo, plena veraci Deo;
 Nec operta sacri supparo silentii

Irrumpere aude; sed pudenter præteris
Nescire velle, quæ magister maximus
Docere non vult, erudita inscitia est.

X L I.

Princeps colendus hæcenus sit, quatenus
Tibi licere & expedire scis ei.
Homo secundus à Deo, acceptum ferens
Deo, quod ipse est unico minor Deo.

X L I I.

Fortasse cives pejùs angue Principem
Odisse possint, is licet non oderit.
At ipse amari non potest, si non amat.

X L I I I.

Princeps tributis atq; functionibus
Regni ruetur publicas opes sui:
Bellum administrat, hosticas frangit minas.
Vectigal omne, & quicquid infertur, bonum
Commune cunctis; singulis injuria est. (est

X L I I I I.

Bona instituta non boni odi Principis,
Non quòd bona acta, sed quòd auctor displicet.

Laudanda reges sæpè fecerunt mali:
Laudare regem non potes nisi bonum.

53
X L V.

Sit dux peritus ordines disponere;
 Diurna castra muniis distinguere;
 Nocturna vallo cingere & custodiâ:
 Cui Fors sit anceps, certa Virtus, qui rapit
 Occasiones, quiq; differt impetus.
 Pedes sui sit factus ad iussus ducis.
 Frequens adire signa; rarò excurrere,
 Rarò experiri fortuita praelia:
 Sed se sub ipsis continere sedibus.
 Eques parare sic celer victoriam,
 Vel tardus ita sit cedere, ut constantia
 Cunctatio sit, & metus velocitas:
 Præstent utriq; mutuas vices sibi;
 Dux copiarum; copiarum decus Ducis.
 Sed disciplinæ militaris gloria est,
 Quando Duci plus fiditur, quàm copiis.

X L V I.

A plebe amari, non timeri rex stude.
 Timor magister infidelis obsequii est,
 Et charitatis imbecillum vinculum.
 Timor faceffat. Principis mores boni
 Possunt idem præstare, quod vis imperi.
 Multum imperando, plus amando rex po-
 test.

X L V I I.

Est quem rogare veruit infirmus pudor:

Est quem rogare compulit necessitas.

Quid huic, quid illi facere te munem ad-
debet?

Explendus ille est; huic eundum est obviam.

Veta hunc rubere; precibus illius fave.

In promerenda gratia primus gradus

Est, occupare vota; proximus sequi.

X L V I I I.

Qui cernere æquo Marte detrectaverat,

Ignaviave, consciusve virium.

Angusta rumpens factus est audentior.

Cui per phalanges expedit exitum

Irata virrus, hic tremendus maximè est,

Quum fecit animos arcta desperatio.

Ad moliendum maxima efficacior

Necessitatis norma, quàm virtutis est.

X L I X.

Periculosa est omnis excedens modum

Apud Tyrannum par tyranno gratia.

Terret sequaces aulicorum spes canum

Formidolosus, Capreati carceri

Sciamus olim plebi adoratum caput.

Ascendere alta est arduum, unde postea

Coga-

Cogaris antè cadere quàm descendere.

L.

Rex, cui relictæ vidua, cui suas preces
Pupillus offert, vita adulantem canem.
Ferox in omnes, cicurast uni tibi.
Cui pro maligno est Parcè adulans: hostis
est,
Qui vera loquitur, jus ad omne is surdus est.
Et blandientium, non suas aures habet.

L I.

Quàm turpe fieri spoliar aulam civium!
Si quantum in usus publicos est conditum,
In aulicorum volturum voragines
Famemque inexpletam omne fufum exhan-
rias.

Larga est in omnes liberalitas Dei:
Cœlo pluyente, jugerum vicinia
Rigatur omnis, haud seges tantùm mea.
Avara in omnes, inque paucos commoda,
Sinistra regia liberalitas, opes
Si pluit in homines, non in humanum genus.

L I I.

Quicquid benignè fecimus, perit; nisi id
Bonum admonentes, exprimentes à malo
Recipimus. aurem grata non rarò sibi

E

Velli

Velli voluntras patitur. à malo exige
Plus quàm satis sit, ut feras, quantum sat est.

L I I I.

Quò te ambulando cunque vertis gentium,
Vitare non est disputatorum genus;
Pugnax, protervum, fastuosum, garrulum,
Quos pacis hostes ultima hæc ætas tulit,
Qui nocte lucem, nigra verrunt candidis:
Et quæstionum tristitate condiunt
Natas in usum veritatis literas.
Hos nec decorum est, nec tutum refellere.
Tali hoste victo, quis triumphus te manet?
Luctante eodem pugna gliscit acrior,
Nec dignitatem fronte ferrea pudor
Expressus auget; claritatem nec dabit
Extorta rixis veritas. In jurgiis
Vicisse nolle, cùm queas, victoria est.

L I V.

Nos sciscitari, cur Catoni non datum,
Quàm cur Catoni sit datum, mavult Cato,
Sciscens ab omni parte virtutis nuntium
Virtutis esse præmium, omne temnere
Paratus ultrò si offeratur. maximum est
Ambire nolle, quam mereri sufficit:
Accipere nolle quàm mereri, majus est.

Site Tyrannus falsa adegerit loqui,
Nihil indecorum nec bono fac, nec viro.
Servilium si verberum intentat minas,
Si triste letum, gratulare tu tibi,
Quòd te experiri dira per discrimina,
Quanti æstimares veritatem, contigit.
Constare parvo tanta res non debuit.
Pœnarum acerba ridet audax, omnia
Pro veritate qui timet, pro se nihil.

ET HACTENUS JAM-
BI SCALIGERI.

E 2 JAM-

J A M B I C. R.

Libello philico Nob. Juvenis

J A C O B I S C H E N G K I I

in Slechtingen/ in scripti, cum
Alcorio discederet.

MEó ne Schengkio meam negē ma-
num,

Cuī nil negavit optimus Caselius,

Formator ille & æstimator ingenī

Nati ad decus virtutis & scientiæ?

Plus dico: cuī nil summus omnium ar-
biter

Rerum negavit, mentis atq; corporis

Perfectioni conferat quod ultimæ;

Ut nunc bona externa obruam silentio,

Genusq; clarum, & inelictā profapiam,

Quæ lumen illi dat vicissim & accipit,

Bonis studentī propriis emergere,

Quàm tantum alieno lumine splende-
scere.

Manum ergo Schengkio meo meam
negem?

Negem-

Negémne versus? Schengkius quos tã-
tum amat,

Quantum sititor deditus quis poculis,
Amator aut quis ardet alius pupulas.

Cupita Schengkio negare me nefas,
Tàm honesta præsertim, æquitatis ple-
næque.

Sed plura dum ac meliora scribere haud
finunt,

Quæ mentem aliorum distrahunt, ne-
gotia,

Vel ista pauca extemporanea auferat,
Ex pectore intimo attamen manantia.

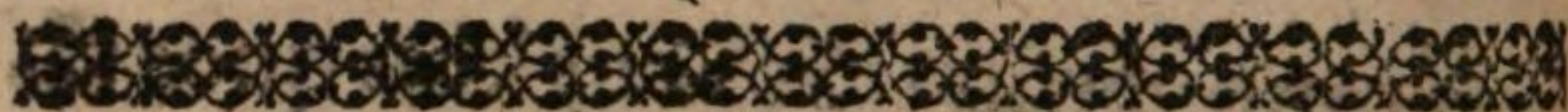
IN REBUS HUMANIS QUOTIES SPES
INRITA EST,

UT SÆPE DECOLLARE, FALLERE
ADSOLET,

PENDERE OPORTET FIRMITER A
DIVINA OPE.

HÆC NEMINEM FEFELLIT UNQUAM
LUBRICA.

IN EANDEM SEN-
TENTIAM.

*Omnis in humanis cum spes est irrita rebus,
A solo pendet numine firma Dei.*

ALITER.

*Omnis in externis cum spes est perdita rebus,
Vna in caelesti salva ea restat opo.*

Α' Λ Λ Ω Σ.

*Ελπίς ἐν ἀνδρομέοις ὅτ' ὀλώλε πρᾶγμασι πᾶσι,
Συμμαχίας θείας ἐκκρέματα παθερά.*

ΚΑΙ' Α' Λ Λ Ω Σ.

*Πρᾶγμασιν ἐλπωρὴ βροτέοις ὅτε οἵχεθ' αἵπασα,
Κεῖται ὁμῶς μονίμη ἐν γε θεῷ παλαίμῃ.*

C. R.

F I N I S.

Caselius, Johannes, / Caselius, Johannes, / Scaliger, Joseph Juste,

Joan. Casellii Ad generosum adolescentem Jacobum Schenck in Flechtingen
Parainesis Accesserunt huic iteratae editioni loco auctarii, eiusdem
Casellii Eirēnē et v. illustr. Josephi Scaligeri Iambi aliquot gnomici,
numquam antehac editi

Amberga 1606

Epist. 859#Beibd.2

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10176102-4

VD17 23:273087C